

D ů v o d y:

Soud první stolice praví v důvodech svého rozsudku, že pod dluhy zatěžujícími podnik lze rozuměti jen dluhy, správně pohledávky věřitelů cizích, nikoli přejímatelovy, při čemž vylučuje jak započtení podle §u 1438 obč. zák., tak i použití ustanovení §§ 1413 a 1414 obč. zák. Odvolací soud sdílí náhled ten, maje za to, že ustanovení § 1409 dáno bylo ve prospěch věřitelů, t. j. osob třetích, rozdílných od zcizitele a přejímatele. Proti tomu uvádí dovolatel odchylný názor Ehrenzweigův v jeho systému II. 1, 335, v dovolání správně citovaný. Dovolací soud nesouhlasí s právním názorem, z něhož vychází rozsudek odvolacího soudu, jenž opírá se o první větu §u 1409, mluvící o věřitelích podniku jako osobách rozdílných od osoby přejímatelovy. Ale v úvahu přichází tu druhá věta, podle níž je ručení přejímatelovo omezeno na hodnotu převzatého podniku. Toto ustanovení není na překážku, by přejímatel nesrazil si při výpočtu hodnoty podniku i svou pohledávku, pokud jde tu ovšem o dluh náležející k podniku. V tomto směru přejímatel, byl-li věřitelem zcizitelovým, jest oprávněn sraziti si pohledávku svou tímž právem, jako by ji byl zaplatil jinému věřiteli. Zákonem není odůvodněn rozdíl mezi přejímatelem jako věřitelem zcizitelovým a dalšími jeho věřiteli, a nelze upříti přejímateli právo na úhradu ve prospěch ostatních věřitelů. Nejvyšší soud souhlasí úplně s názorem Ehrenzweigovým, že není závady, by přejímatel i v případě §u 1409 obč. zák. nesrazil si s hodnoty podniku v první řadě svou vlastní pohledávku.

Čís. 5835.

Do uvědomění opatrovnickým soudem o důvodech, pro které ministerstvo financí nařídilo vrácení neprávem převezených rakouských válečných rent do Rakouska a odepřelo jejich nostrifikování, nelze si stěžovati. Opatrovnický soud není z úřadu povinen, postarati se o to, by substituční jmění nebylo odepřením nostrifikace znehodnoceno, po případě naříditi ve vlastní působnosti, by renty byly opět přivezeny do tuzemska. Vlastníkem rent není substituční podstata, nýbrž dědic sám.

(Rozh. ze dne 11. března 1926, R I 118/26.)

Opatrovnický soud sdělil fiduciářce obsah důvodů, z nichž ministerstvo financí podle dopisu na opatrovnický soud nařídilo vrácení neprávem převezených rakouských rent, náležejících do substituční podstaty, do Rakouska a odepřelo jejich nostrifikování. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Stěžovatelka odůvodňuje mimořádný dovolací rekurs protizákonností obou napadených usnesení, rozporem se spisy a zmatečností řízení a uplatňuje tak důvody, ze kterých lze si podle §u 16 nesp. pat. v nesporném řízení stěžovati do souhlasných usnesení soudů prvé a druhé stolice, ale není žádným z nich v právu. Usnesení prvního soudu neobsahuje soudního rozhodnutí, nýbrž pouze uvědomění stěžovatelky v důvodech, pro které ministerstvo financí podle dopisu na opatrovnícký soud nařídilo vrácení neprávem převezенých předválečných rak. rent do Rakouska a odepřelo jejich nostrifikování. Takové pouhé uvědomění nemůže trpěti vytýkanými vadami, stěžovatelka nebyla jím vůbec dotčena ve svých právech, takže neměla příčiny k stížnosti. Rekursní vývody stěžovatelky neplatily také prvnímu soudu, nýbrž rozhodnutí ministerstva financí a jeho důvodům, jež přezkoumávají však nepřísluší opatrovníckému soudu. Také rekursní návrh, aby se první soud opětně obrátil na ministerstvo financí s dožádáním o nostrifikaci rent, neb by sám přímo nařídil opětně jejich převoz do Československé republiky, jest jako rekursní návrh pochybeným, neboť nebyl usnesením prvního soudu vyvolán a mohl a měl býti jako nový samostatný návrh podán přímo u opatrovníckého soudu. Rekurs stěžovatelčin byl již z tohoto formálního důvodu právem zamítnut. Vývody stěžovatelčiny neobstojí však ani ve věci samé, pokud totiž se snaží dokázati, že opatrovnícký soud jest povinen postarati se sám z úřední povinnosti, aby substituční jmění nebylo odepřením nostrifikace znehodnoceno po případě naříditi ve vlastní působnosti, by renty byly opět převezeny do Československa. Stěžovatelka jest mylného názoru, že vlastníkem rent jest substituční podstata Albiny Sch-ové, vlastníci jest podle §§ 613 a násl. obč. zák. ona sama. Její vlastnictví jest ovšem obmezeno právy čekatelů, přes to není pouhou požívatelkou cizího jmění, nýbrž skutečnou vlastníci; pomínou-li podle §§ 615 a 617 obč. zák. substituční práva, nepřejde vlastnictví ze substituční podstaty na stěžovatelku, nýbrž odpadnou jenom nynější omezení jejich vlastnických práv. Stěžovatelka není pod zvláštní ochranou zákona dle §u 21 obč. zák. proto musí jí samotné býti ponecháno, by pokládá-li rozhodnutí ministerstva financí, vyvolané zakročením rakouské finanční správy, za pochybené a odporovatelné, se pokusila o jeho změnu příslušným pořadem práva správního. Řádným soudům nepřísluší právo, by rozhodovaly o nostrifikaci předválečných rakouských rent, a to ani v tom případě, když jde o jmění, jež jest pod soudní závěrou.

Čís. 5836.

Pod ustanovení §u 6 (2) zákona o užití dopravních cest a nemovitostí pro telegrafy ze dne 27. ledna 1922, čís. 33 sb. z. a n. nespadá škoda, jež byla způsobena nedbalostí zřízenců u příležitosti jeho udržování (naházení úlomků drátu do sena, čímž byla způsobena škoda na dobytku), nýbrž jen škoda ze zmenšení užitkové hodnoty nemovitostí jejich použitím pro telegrafní účely.